

Резюме

Бондаренко О.О. Апроксимация правовой охраны промышленных образцов в Украине с законодательством стран Европейского Союза.

В статье рассматриваются важные проблемы, которые возникают при аппроксимации правовой охраны промышленных образцов с законодательством стран Европейского Союза: прежде всего, на какое законодательство ориентироваться – всего сообщества или отдельных стран. По адаптации законодательства Украины в сфере интеллектуальной собственности определено, что ее уровень является средним. По каждому из направлений этой сферы существует ряд положений, которые не учтены в законодательстве Украины. Это касается и законодательства о промышленных образцах. Среди основных направлений адаптации законодательства в сфере интеллектуальной собственности в отношении промышленных образцов в статье отмечаем, что именно требует изменений и уточнений.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, промышленный образец, правовая охрана, новизна, индивидуальный характер.

Summary

Olga Bondarenko. Approximation of the legal protection of industrial designs in Ukraine to the legislation of the countries of the European Union.

When adapting Ukrainian legislation to EU law, there are a number of problems: first of all, on which legislation to be oriented – the entire community or individual countries.

The purpose of the article is determined by the fact that the legal protection of intellectual property requires introduction of new organizational and legal measures, improvement of the relevant legislation, analysis of the practice of its application.

The economic revival of Ukraine, the orientation towards the development of market relations, the desire to become a full member in the world community require a clear definition of the prospects for the development and improvement of social relations in the field of creation and use of products of creativity and human intelligence.

Among the major problems of adapting Ukrainian legislation to the EU legislation is that it occurs simultaneously with the legal reform in Ukraine, the concepts and especially the performers of which are often changing. In addition, the legislative base of Ukraine is controversial, unstable, sometimes professionally vulnerable, and therefore imperfect. Not overcome shortcomings and legislation of the EU countries. However, the fact that it is necessary to update national legislation in accordance with international principles and standards is axiomatic.

In addition, the harmonization of Ukrainian legislation with the law of the European Union sets the legal framework for the emergence of a legal environment close to the Union which already exists in the EU member states and thus helps to attract businessmen from the member states of European integration associations to more active activities in Ukraine. Such presence should promote economic development of the country, as well as attracting foreign investments into the Ukrainian economy. Thus, harmonization objectively accelerates the integration of Ukraine into the European Union. And this determines the special interest of Ukraine in the processes of improving its legislation to the level of the European Union.

We conclude that Ukraine has taken steps to harmonize legislation with EU law at the level of: a national program, the development of the concept of adaptation and its tactics. Therefore, Ukraine has ample opportunities to push or, on the contrary, suspend the process of harmonizing its legal norms with the EU law. This refers directly to the goals, means and organizational and legal mechanism of harmonization of legislation on the protection of industrial designs.

Key words: intellectual property, industrial design, legal protection, novelty, individual character.

DOI: 10.36695/2219-5521.3.2019.32

УДК 347.121.2

Т.О. СОФІЮК

Тарас Олександрович Софіюк, кандидат юридичних наук, доцент Київського університету права НАН України*

ORCID: 0000-0002-8949-3336

СТАН ЗАКОНОДАВСТВА ТА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ АВТОРСЬКИМИ ТА СУМІЖНИМИ ПРАВАМИ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Постановка проблеми. Доба Інтернету є епохою безперешкодного блискавичного розповсюдження різноманітної інформації в глобальних масштабах. Ця інформація передається Інтернетом переважно у вигляді творів, які є об'єктами авторського права. Відповідно до ч. 1 ст. 433 ЦК України об'єктами авторського права є твори, а саме: 1) літературні та художні твори, зокрема: романи, поеми, статті та інші письмові твори; лекції, промови, проповіді та інші усні твори; драматичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні, інші сценічні твори; музичні твори (з текстом або без тексту); аудіовізуальні твори; твори живопису, архітектури, скульптури та графіки; фотографічні твори; твори ужиткового мистецтва; ілюстрації,

© Т.О. Софіюк, 2019

* *Taras Sofiuk, Ph.D., Associate Professor of Kyiv University of Law of the NAS of Ukraine*

карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; переклади, адаптації, аранжування та інші переробки літературних або художніх творів; збірники творів, якщо вони за добором або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності; 2) комп'ютерні програми; 3) компіляції даних (бази даних), якщо вони за добором або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності; 4) інші твори¹.

Згідно з нормою ст. 449 ЦК України об'єктами суміжних прав без виконання будь-яких формальностей щодо цих об'єктів та незалежно від їх призначення, змісту, цінності тощо, а також способу чи форми їх вираження є: а) виконання; б) фонограми; в) відеограми; г) програми (передачі) організацій мовлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань, пов'язаних із розглядом стану правового регулювання та управління авторським правом і суміжними правами в Україні, займалися такі вчені, як В.І. Бобрик, Б.М. Гоголь, Ю.О. Заїка, О.В. Кохановська, О.О. Кулініч, В.В. Луць, Р.О. Стефанчук, Є.О. Харитонов, О.І. Харитонova, Р.Б. Шишка та інші. Проте у вітчизняній цивілістиці недостатньо уваги приділено питанню висвітлення змін і доповнень до законодавства у сфері авторського права та суміжних прав у комплексі з розглядом перетворень в системі управління вказаними правами.

Це зумовлює необхідність розв'язання низки важливих наукових та практичних завдань:

- розгляд сучасної системи законодавства України про авторське право та суміжні права;
- вивчення наявних в юридичній думці теоретичних підходів до деяких змін та доповнень до Закону України «Про авторське право і суміжні права»;
- вивчення підходів до розуміння реформування системи колективного управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Формулювання мети статті. Метою статті є висвітлення процесу вдосконалення вітчизняного законодавства в царині охорони авторського права та суміжних прав.

Сучасні дослідники торкалися окремих аспектів вказаної проблеми. Було, зокрема, досліджено особливості захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі Інтернет².

Проте у царині дослідження функціонування законодавчої бази України, спрямованої на захист авторського права і суміжних прав, продовжує існувати низка питань, що потребують ґрунтовного вивчення й обговорення. Зокрема, йдеться про:

- розгляд законодавчих положень, які спричиняють в юридичній думці дискусію стосовно необхідності їхнього удосконалення;
- обґрунтування необхідності впровадження прогресивних європейських правових стандартів у сфері авторського і суміжних прав.

Виклад основного матеріалу. Законодавством про авторське право та суміжні права регулюється одна з найрозвинутіших сфер права інтелектуальної власності – відносини, пов'язані зі створенням та використанням творів, а також реалізацією прав виконавців та інших суб'єктів суміжних прав. Згідно з положеннями, викладеними у Конституції України, відповідно до вимог міжнародних договорів, формується вся нормативно-правова база у сфері інтелектуальної власності. Так, з метою реалізації частини першої ст. 55 Конституції України, відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 р., засновано Вищий суд з питань інтелектуальної власності, що є вищим спеціалізованим судом. Базовим документом, яким закладено основні засади права інтелектуальної власності в Україні, є Цивільний кодекс України. Приписами Цивільного кодексу України регламентовано загальні положення про право інтелектуальної власності, а також окремі його інститути – авторське право та суміжні права. Цим документом встановлено об'єктний та суб'єктний склад авторського права, правовий статус автора (співавторів), способи використання творів, а також аналогічні положення щодо суміжних прав. Спеціальним законом у цій сфері є Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23 грудня 1993 р. (в редакції від 11 липня 2001 р., з подальшими змінами). Цей закон охороняє особисті немайнові права і майнові права авторів та їх правонаступників, пов'язані із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва – авторське право, і права виконавців, виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення – суміжні права. Законодавчими актами, що регулюють виключно суміжні права, є Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм», а також Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування». Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм» визначає правові основи розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних і спрямований на захист інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав та захист прав споживачів. Законом України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» визначаються особливості державного регулювання діяльності, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування, матриць³.

Законом від 23 березня 2017 р. внесено низку змін та доповнень до Закону «Про авторське право і суміжні права», у тому числі щодо порядку припинення порушень авторського і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет. Йдеться насамперед про норми нової статті Закону – 52-1. Відповідно до нововведень при порушенні будь-якою особою авторських і (або) суміжних прав, вчиненому з використанням мережі Інтернет, суб'єкт таких прав (заявник) має право звернутися до власника веб-сайту та (або) веб-сторінки, на якому (якій) розміщена або в інший спосіб використана відповідна електронна (цифрова) інформація.

ція, із заявою про припинення порушення. У частині першій нової ст. 52-1 Закону зазначено, що порядок захисту авторського права і (або) суміжних прав, визначений цією статтею, застосовуються до відносин, пов'язаних з використанням аудіовізуальних творів, музичних творів, комп'ютерних програм, відеограм, фонограм, передач (програм) організацій мовлення. Такий підхід може породити проблеми практичного характеру: чи підлягають застосуванню норми ст. 52-1 Закону у разі порушення авторських прав на інші об'єкти, перелік яких закріплений у статті цього ж Закону, у разі їх неправомірного використання у мережі Інтернет. На думку деяких дослідників, визначати вичерпний перелік об'єктів, щодо яких можуть застосовуватися особливі способи та порядок захисту від порушень прав на них у мережі Інтернет, неправильно. Адже практично у цифровому середовищі можуть розміщуватися будь-які об'єкти авторського і (або) суміжних прав з порушенням прав їх суб'єктів. Ураховуючи закритий перелік об'єктів, що викладений у ч. 1 ст. 52-1, виникає запитання щодо можливості використання пропонованих у нормах статті механізмів щодо захисту прав на інші (не перелічені) об'єкти. Можливо, законодавець не мав на меті, пропонуючи аналізовані новели, обмежити їх застосування саме до таких об'єктів, що зазначені у переліку⁴.

Як впливає з п. в) ч. 2 ст. 52-1 Закону, Порядок підлягає застосуванню лише у випадках порушення майнових прав, хоча одночасно з розміщенням відповідного об'єкта в мережі Інтернет можуть також порушуватись особисті немайнові права⁵.

Важливими є положення, встановлені у ч. 11 ст. 52-1 Закону. Відповідно до її вимог власники веб-сайтів та постачальники послуг хостингу, крім фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, зобов'язані розміщувати у вільному доступі на власних веб-сайтах та (або) в публічних базах даних записів про доменні імена (WHOIS) достовірну інформацію про себе, визначеного обсягу. Аналогічно і фізичні особи, які не є суб'єктами господарювання, розміщують у вільному доступі на власних веб-сайтах, відповідну інформацію про себе. Сама фіксація на законодавчому рівні вимог щодо інформування про власників веб-сайтів є позитивним кроком. Але закон не встановлює жодних правових наслідків у разі недодержання таких вимог⁶.

Згідно з ч. 14 ст. 52-1 Закону заява про припинення порушення викладається письмово у паперовій та (або) електронній формі. Заява в електронній формі оформляється відповідно до встановлених вимог у сфері електронного документообігу з обов'язковим використанням технічних засобів засвідчення електронного цифрового підпису адвоката, який надає правову допомогу заявнику. Ураховуючи складнощі в отриманні електронного цифрового підпису та ту обставину, що далеко не усі адвокати мають такі підписи, зазначена вимога утруднить доступ до ефективного захисту у разі порушень прав у мережі Інтернет⁷.

Також у літературі присутня точка зору, згідно з якою формулювання щодо необхідності зазначення у заяві про припинення порушення строку дії майнових авторських (суміжних) прав потребує удосконалення. За загальним правилом, майнові авторські права діють протягом усього життя автора і 70 років після його смерті. Якщо заявником є сам автор, він об'єктивно не може знати, яким буде строк дії майнових прав на його твори. Це стосується і випадків, коли майнові права на твір були відчужені на весь строк їх правової охорони на користь іншої особи, однак автор твору ще не помер⁸.

Значним досягненням нашої країни на шляху реформування всієї сфери захисту авторського права і суміжних прав є прийняття 15 травня 2018 р. Закону України «Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав», який передбачає реформування системи колективного управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав, унеможливлення незаконної діяльності організацій колективного управління, збереження та розвиток інтелектуальної діяльності авторів, виконавців та інших творців. Закон імплементує в національне законодавство положення Директиви Європейського парламенту та Ради № 2014/26/ЄС від 26 лютого 2014 р. «Про колективне управління авторським та суміжними правами та мультитериторіальне ліцензування прав на музичні твори з метою онлайн-використання на внутрішньому ринку». Суть реформи полягає в тому, що збором, розподілом та виплатою винагороди українським авторам і творцям відтепер займатимуться не приватні чи державні установи. Ця функція покладається на організації колективного управління, які будуть утворені як громадські організації самими авторами і виконавцями творів та яким вони передадуть відповідні свої повноваження. Тепер виключно ці організації від імені авторів творів можуть укладати договори з користувачами, погоджувати розмір винагороди (роялті), збирати, розподіляти і виплачувати зібрану винагороду. Саме вони забезпечать захист прав інтелектуальної власності музикантів, письменників, художників та інших творців. Водночас закон визначає і заходи контролю з боку як суб'єктів авторського права і суміжних прав, так і держави, та забезпечує прозорість у діяльності таких організацій. Організації колективного управління будуть зобов'язані постійно звітувати про свою діяльність, повідомляти митцю про використання його творів, належну йому винагороду тощо. Правовласники через свої онлайн-кабінети (електронний майданчик) зможуть мати постійний деталізований доступ до діяльності щодо управління його правами, яку здійснює організація колективного управління. Крім того, щорічні звіти таких організацій будуть загальнодоступними на їхніх веб-сайтах.

Закон передбачає визначення по одній організації колективного управління за кожною зі сфер колективного управління. Завдяки цьому автор знатиме, яка організація відповідає за той чи інший напрям діяльності та якою категорією митців опікується. Але найголовніше – те, що раз на три роки організації колективного управління повинні будуть виборювати право на зайняття діяльністю зі збору роялті на відкритому публічному конкурсі. Для цього вони мають пройти процедуру акредитації, тобто довести авторам, суспільству і державі, що вони є достатньо компетентними в цій сфері, продемонструвати відкритість і ефективність у

своїй діяльності та заслужити їхню довіру. Адже рішення про акредитацію (надання відповідного дозволу) ухвалюватиметься не одноосібно якимось чиновником, а на відкритому публічному конкурсі акредитаційною комісією, що складається як з представників держави, так і громадських організацій, самих авторів і виконавців, а також експертів з відповідних авторитетних міжнародних організацій. Окрім цього, закон запроваджує критерії відбору: лише організації, які є найрепрезентативнішими та мають міжнародне визнання і реальну підтримку правовласників, зможуть бути акредитованими на зайняття діяльністю щодо колективного управління майновими правами правовласників у сфері авторського і суміжних прав⁹.

Висновки. В Україні безперервно триває процес вдосконалення законодавства в царині охорони авторського права та суміжних прав. 23 грудня 1993 р. було прийнято Закон України «Про авторське право і суміжні права» (нова редакція Закону датується 11 липня 2001 р.). 16 січня 2003 р. було прийнято новий Цивільний кодекс України. Задля забезпечення прав, передбачених вітчизняним цивільним законодавством, було розроблено та прийнято закони, що здійснюють регулювання окремих сфер функціонування об'єктів авторського права і суміжних прав. З-поміж останніх можна назвати Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм» від 23 березня 2000 р., а також Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» від 17 січня 2002 року. Вдосконалення законодавчої охорони та захисту авторського права і суміжних прав охоплює також відповідні зміни до адміністративного та кримінального законодавства. Вказані нормативно-правові акти вперше закріпили на законодавчому рівні права виробників фонограм та інших суб'єктів суміжних прав, створили систему їх охорони та захисту. Від часу проголошення Незалежності наша держава приєдналася до цілої низки міжнародних угод у розглядуваній царині, які, згідно з нормами ст. 9 Конституції України, після їх ратифікації Верховною Радою України, стали частиною національного законодавства України. Зважаючи на проголошення євроінтеграційного курсу України, нагальним завданням є приведення законодавства України та системи управління в царині авторського права і суміжних прав у відповідність до директив Європейського парламенту та Ради.

¹ Актуальні проблеми цивілістики у цифрову добу: монографія / за ред. Є.О. Харитонов, О.І. Харитонової; НУ ОЮА. Одеса: Юридична література, 2018. 248 с. С. 160.

² Зеров К.О. Особливості захисту авторських прав на твори, розміщені в мережі інтернет: монографія / НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. Київ: Інтерсервіс, 2018. 220 с.

³ Кузнецова Ю.В., Мехінті П.О.А. Сучасний стан і перспективи розвитку законодавчої бази України в сфері авторського права і суміжних прав. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності* = Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property: зб. наук. праць / ДВНЗ «ПДТУ». Маріуполь, 2018. Вип. 17. С. 202–208. С. 203–206.

⁴ Яворська О.С. Законодавчі новели щодо захисту авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі інтернет. *Часопис цивілістики*. 2017. Вип. 26. С. 29–33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chac_2017_26_8. С. 29.

⁵ Штефан А.С., Зеров К.О. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет: огляд законодавчих новел. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. № 3. С. 18–26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2017_3_4. С. 19.

⁶ Яворська О.С. Вказана праця. С. 31.

⁷ Яворська О.С. Вказана праця. С. 32.

⁸ Штефан А.С. Вказана праця. С. 20.

⁹ Співаковський О. Реформи сфери захисту авторського права та суміжних прав бути? *Голос України*. 2019. № 49. 13 березня. С. 1, 4–5.

References:

Kharytonov, Ye.O., Kharytonova, O.I. (2018). Aktualni problemy cyvylistyky u cyfrovu dobu: monohrafiya / za red. Ye.O. Kharytonova, O.I. Kharytonovoyi. Odessa: Yurydychna literature [in Ukrainian].

Zerov, K.O. (2018). Osoblyvosti zakhystu avtorskykh prav na tvory, rozmishcheny v merezhi internet: monohrafiya / K.O. Zerov. Kyiv: Interservis [in Ukrainian].

Kuznetsova, Yu.V., Miekhinti, P.O.A. (2018). Suchasnyi stan i perspektivy rozvytku zakonodavchoyi bazy Ukrayiny v sfery avtorskoho prava i sumizhnykh prav. *Teoretychni I praktychni aspekty ekonomiky ta intelektualnoyi vlasnosti* = Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property. 17 [in Ukrainian].

Yavorska, O.S. (2017). Zakonodavchi novely shchodo zakhystu avtorskykh i sumizhnykh prav u razi yikh porushennya z vykorystanniam merezhi internet. *Chasopys civilistyky*. 26 [in Ukrainian].

Shtefan, A.S. (2017). Prypynennya porushen avtorskoho prava i sumizhnykh prav u merezhi Internet: ohlyad zakonodavchykh novel. *Teoriya I praktyka intelektualnoyi vlasnosti*. 3 [in Ukrainian].

Spivakovskiy, O. (2019). Reformi sfery zakhystu avtorskoho prava ta sumizhnykh prav buty? *Holos Ukrayiny*. 49 [in Ukrainian].

Резюме

Софіюк Т.О. Стан законодавства та система управління авторськими та суміжними правами в Україні на сучасному етапі.

У статті розглянуто сучасний стан правового регулювання та управління авторським правом і суміжними правами в Україні. Придлено увагу питанню змін і доповнень до законодавства у сфері авторського права та суміжних прав у комплексі з розглядом перетворень у системі управління вказаними правами. Вивчено наявні в юридичній думці теоретичні підходи до деяких положень Закону України «Про авторське право і суміжні права». Розглянуто підходи до реформування системи колективного управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав. Висвітлено процес удосконалення вітчизняного

законодавства в царині охорони авторського права та суміжних прав. Досліджено функціонування законодавчої бази України, спрямованої на захист авторського права і суміжних прав. Розглянуто законодавчі положення, які спричиняють у юридичній думці дискусію стосовно необхідності їхнього удосконалення. Здійснено спробу обґрунтування необхідності впровадження прогресивних європейських правових стандартів у сфері авторського і суміжних прав.

Ключові слова: авторське право і суміжні права, система колективного управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав, порядок припинення порушень авторського і (або) суміжних прав, порядок захисту авторського права і (або) суміжних прав.

Резюме

Софіюк Т.А. Состояние законодательства и система управления авторскими и смежными правами в Украине на современном этапе.

В статье рассмотрено современное состояние правового регулирования и управления авторским правом и смежными правами в Украине. Уделено внимание вопросу изменений и дополнений в законодательстве в сфере авторского права и смежных прав в комплексе с разбором преобразований в системе управления указанными правами. Изучены имеющиеся в юридической мысли теоретические подходы к некоторым положениям Закона Украины «Об авторском праве и смежных правах». Рассмотрены подходы к реформированию системы коллективного управления правами субъектов авторского права и смежных прав. Освещен процесс совершенствования отечественного законодательства в области охраны авторского права и смежных прав. Исследовано функционирование законодательной базы Украины, направленной на защиту авторского права и смежных прав. Рассмотрены законодательные положения, вызывающие в юридической мысли дискуссию о необходимости их совершенствования. Предпринята попытка обоснования необходимости внедрения прогрессивных европейских правовых стандартов в сфере авторского и смежных прав.

Ключевые слова: авторское право и смежные права, система коллективного управления правами субъектов авторского права и смежных прав, порядок прекращения нарушений авторского и (или) смежных прав, порядок защиты авторского права и (или) смежных прав.

Summary

Taras Sofiiuk. Current state of legislation and system of management of copyright and related rights in Ukraine.

The issues related to the consideration of the state of legal regulation and management of copyright and related rights in Ukraine have been investigated. Attention was paid to the issue of highlighting changes and additions in the legislation in the field of copyright and related rights in conjunction with the review of changes in the system of management of these rights. The present system of Ukrainian legislation on copyright and related rights is considered. The process of improving domestic legislation in the field of protection of copyright and related rights has been highlighted. Theoretical approaches to some changes and additions to the Copyright and Related Rights Act that are present in legal thought have been studied. Legislative provisions, which give rise to a discussion in legal thought about the need to improve them, are considered. A number of amendments and additions to the Law "On Copyright and Related Rights" have been considered with regard to the procedure for cessation of violations of copyright and/or related rights using the Internet. Attention is paid to the view, which that exists in the literature, according to which the legislative wording on the necessity to specify the validity period of property copyright and related rights in the statement on termination of violation needs to be improved. Approaches to understanding the reform of the system of collective management of rights of copyright subjects and related rights have been studied. The functioning of Ukrainian legislative framework for the protection of copyright and related rights is considered. The Law of Ukraine "On Effective Management of Property Rights of Right Holders in the Field of Copyright and (or) Related Rights", which provides the reform of the system of collective management of rights of copyright and related rights subjects, prevention of illegal activities of collective management organizations, preservation and development of intellectual activities of authors, performers and other creators, was considered. An attempt has been made to justify the need to introduce progressive European legal standards in the field of copyright and related rights.

Key words: copyright and related rights; the system of collective management of the rights of the subjects of copyright and related rights; the procedure for termination of copyright and (or) related rights infringements; the procedure for the protection of copyright and (or) related rights.